

Arkivnr: 2017/732-207
Saksbehandlar: Merethe Helland Nordnæs

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Valnemnda		11.12.2018
Fylkestinget		11.12.2018

Søknad om fritak frå verv i Hordaland fylkeskommune - Mari K. Kjellesvik

Samandrag

Representanten Mari. K. Kjellesvik har søkt om permisjon frå hennar politiske verv i Hordaland fylkeskommune. Kjellesvik har i vedtak i PS sak ... i møte den 03.10.2018 fått fritak frå verv som medlem av fylkesutvalet ut valperioden 2015-2019. Det vert no søkt om permisjon frå hennar øvrige verv, utanom fylkestinget.

Mari K. Kjellesvik har i sin tidlegera søknad opplyst at ho har flytta til Danmark for å gå på skule. Ein legg til grunn at det er dette som er årsaka til at ho no søkjer om permisjon frå sine øvrige verv, utanom fylkestinget. Kjellesvik er folkevald for Arbeiderpartiet. Ho har fleire politiske verv i Hordaland fylkeskommune.

Det går fram av søknaden hennar at det vert søkt om permisjon. Søknaden frå Kjellesvik vert tolka slik at søknaden gjeld **fritak** frå øvrige verv, med unntak av vervet som medlem av fylkestinget i Hordaland.

Fylkesrådmannen rår til at representanten Mari K. Kjellesvik får fritak frå sine øvrige verv, med unntak av vervet som medlem av fylkestinget, for resten av denne valperioden 2015-2019.

Dersom det vert innstilt på at Mari K. Kjellesvik skal få fritak frå verva i Hordaland fylkeskommune, må det gjerast innstilling til nye val for resten av denne valperioden 2015-2019.

Økonomi: Midlar for møteverksemnda er innarbeid i budsjetta.

Klima: Inga effekt.

Folkehelse: Inga effekt.

Regional planstrategi: Inga effekt.

Forslag til innstilling

Mari K. Kjellesvik får fritak frå vervet som medlem av fylkesvalstyret, varamedlem til utval for miljø og samferdsel, varamedlem til utval for opplæring og helse, varamedlem til administrasjonsutvalet, varamedlem til valnemnda og varamedlem til KS-organ, fylkesmøtet.

1. For resten av denne valperioden 2015-2019 gjer fylkestinget slike val:

- A) Medlem til fylkesvalstyret:
- B) Varamedlem til utval for miljø og samferdsel:
- C) Varamedlem til utval for opplæring og helse:
- D) Varamedlem til administrasjonsutvalet:
- E) Varamedlem til valnemnda:
- F) Varamedlem til KS-organ, fylkesmøtet:

2. Dersom Stiftelsen Vestnorsk jazzsenter, styret, ber Hordaland fylkeskommune om å oppnemne eit nytt medlem, gjer fylkestinget slikt val:

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Bertil Søfteland
leiar fylkessekretariatet

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 07.12.2018

Representantane Mari K. Kjellesvik har i E-post av 06.12.2018 sendt denne søknaden. Ho skriv:

«Grunna studier i utlandet må eg be om permisjon frå øvrige verv, utanom fylkestinget.»

Til informasjon, vil administrasjonen og vise til søknad av 23.08.2018:

«Eg må sende inn ein permisjonssøknad frå vervet mitt i fylkesutvalget då eg har flytta til Danmark for å gå på skule. Korleis skal eg gjere det? Skal eg sende inn ein søknad? Grunnen til at eg søker permisjon frå vervet i fylkesutvalet er at eg har flytta til Aarhus i Danmark, der eg har startet på studie. På grunn av avstanden lar det seg dessverre ikke gjere å fortsette i fylkesutvalet. Permisjonen blir for ut resten av perioden.»

Mari K. Kjellesvik har fylgjande verv i Hordaland fylkeskommune:

Medlem til fylkestinget

Medlem til fylkesutvalet (fritak frå 03.10.2018 og ut valperioden.)

Medlem til fellesnemnda (fritak frå 03.10.2018 og ut valperioden.)

Medlem fylkesvalstyret

Varamedlem i utval for miljø og samferdsel

Varamedlem i utval for opplæring og helse

Varamedlem i administrasjonsutvalet

Varamedlem i valnemnda

Varamedlem Stiftelsen Vestnorsk jazzsenter, styret

Varamedlem, KS-organ, fylkesmøtet.

Rettsleg grunnlag:

1.) Fritak frå teneste i verv på grunnlag av søknad er regulert i kommunelova § 15 nr. 2 som lyder:

«2. Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad fritta, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sin plikter i vervet.»

Om korleis denne regelen er å forstå, går det fram i kommentarene til kommunelova (Overå/Bernt, Kommuneloven med kommentarer):

«Fritak er betinget av at vedkommande «ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet». Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdseggrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører. Avgjørelsen må nødvendigvis bli temmelig skjønsmessig. Forhold som politisk motgang, endret politisk oppfatning eller utilfredshet med organets arbeid vil imidlertid etter tradisjonell lære som utgangspunkt ikke kunne kvalifisere til fritak. Men etter at man i loven nå også har tatt inn ordet «belastning» som alternativ til «vanskelighet», kan man ikke helt utelukke slike forhold som fritaksgrunn i situasjoner hvor de har ført til helsemessige eller sosiale belastninger for et medlem, Jf. NOU 1990: 13 s. 185 hvor det blant annet uttales:

«Utvalget vil vise til at det kan være usikkert hvor langt begrepet «uforholdsmessig vanskelighet» rekker og foreslår derfor formuleringen»den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning...» for å klargjøre at det også kan være andre forhold enn de som er nevnt overfor som kan gjøre det svært vanskelig for en representant å fortsette i vervet, og hvor det derfor kan være rimelig å fritta vedkommende.»

2.) Opprykk og nyvalg er regulert i kommunelova § 16 som lyder:

«1. Har medlemmet forfall til et møte i et folkevalgt organ, innkalles varamedlemmet såvidt mulig i nummerorden de er valgt. Varamedlemmer innkalles fra den gruppe hvor det er forfall.

2. Hvis medlemmet av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er

valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmet inn i den nummerorden de er valgt.

3. Dersom et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre og fylkesting, kommunestyrekomite` og fylkestingskomite` trer endelig ut, velges nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den utredende tilhørte. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det så langt det er mulig velges nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn.

4. Trer lederen av et folkevalgt organ endelig ut av organet, skal det velges en ny leder.

5. Er antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ valgt av kommunestyret eller fylkestinget blitt utilstrekkelig, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det så langt det er mulig velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn. Myndigheten til å foreta suppleringsvalg til andre organer enn formannskapet eller fylkesutvalget kan delegeres til formannskapet eller fylkesutvalet.

6. Ved suppleringsvalg etter nr. 3 og nr. 5 kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige plassen. Gruppen underretter deretter kommunestyret eller fylkestinget, som velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkår er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved suppleringsvalg i henhold til nr. 5 siste punktum.»

3.) Avtalevalg er regulert i kommunelova § 38 a. Her går det fram at:

«1. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv enstemmig vedta at valg til folkevalgte organer skal foregå som avtalevalg etter denne paragrafen.

2. Valget skal gjennomføres på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Innstillingen skal inneholde et antall navn som tilsvarer antall medlemmer i organet med angivelse av den gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall varamedlemmer for hver gruppe som tilsvarer antall medlemmer gruppen skal ha, med tillegg av to. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret og fylkestinget.

3. Kravene til kjønnsbalanse gjelder tilsvarende. Viser det seg at et kjønn vil få færre medlemmer enn det som følger av første punktum, skal kandidaten fra det underrepresenterte kjønn settes inn i det omfang som er nødvendig for å oppnåslig balanse. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valgtil arbeidsutvalgfor folkevalgte organer, skal disse regler følges så langt det er mulig.»

Om begrepet «offentleg tillitsverv»:

Det vert her vist til brev frå Kommunal- og regionaldepartementet av 28.06.2013 ref. 12/1376-2. Denne saka gjaldt ein tolkningsuttale på om styreverv i eit aksjeselskap kunne vere eit «offentleg tillitsverv» etter kommunelova § 40 nr. 3 a.

Det går fram av uttala frå departementet at:

«Hovudomgrepet i kommunelova § 40 nr. 3 er «offentlige tillitsverv». Kva som ligg i dette omgrepet er omtalt i eit forarbeid til forvaltningslova, som og låg til grunn for endringar i tidlegare kommunestyrelova § 15. Omgrepet og føresegna vart vidareført i gjeldande kommunelov, slik at forarbeidet framleis er relevant. I t.prp.nr. 3 (1976-1977) s. 104 går det fram at:

«Uttrykket «offentlige» tillitsverv er valgt fordi kommunestyret og fylkestinget ikke bare velger kommunale og fylkeskommunale tillitsmenn, men også statlige tillitsmenn og tillitsmenn som det er uklart om skal karakteriseres som kommunale eller statlige eller begge deler.

Dette kan tale for at val av representantar til private einingar som selskap, i utgangspunktet ikkje var tenkt omfatta av unntaket.

Departementet meiner at ordlyden i føresegna (offentlege tillitsverv) sett i lys av forarbeida tilseier at val til styreverv i selskap som er eit eget rettssubjekt i utgangspunktet ikkje blir femna om føresegna. Når ein har eit styreverv i slikt selskap skal ein ta vare interessene til selskapet. Sjå ovanfor. Dette gjeld både når selskapet har offentlege og private eigarar. Departementet kan på den bakgrunnen vanskeleg sjå at eit slikt styreverv er eit «offentlig tillitsverv».)»

Ad. verv som varamedlem i Stiftelsen Vestnorsk Jazzsenter, styret :

Stiftelsen Vestnorsk jazzsenter er ei stifting. Det vert vist til stiftelseslova § 2, definisjon. Her går det fram at:

«Med stiftelse forstås en formuesverdi som ved testament, gave eller annen rettslig disposisjon selvstendig er stilt til rådighet for et bestemt formål av ideell, humanitær, kulturell, sosial, utdanningsmessig, økonomisk eller annen art. En rettsdannelse som oppfyller vilkårene i første punktum, er en stiftelse etter denne loven, uavhengig av om den er betegnet som en legat, institusjon, fond eler annet.»

Av stiftelseslova § 27 a går det fram:

«Lov 9. juni 1978 nr. 45 om likestilling mellom kjønnene § 21 første, annet og femte ledd gjelder tilsvarende når staten, en fylkeskommune eller kommune oppnevner hele styret i en stiftelse. Når staten, en fylkeskommune eller kommune oppnevner deler av styret i en stiftelse, gjelder første punktum her tilsvarende i forhold til de styremedlemmer dette gjelder.»

Stiftelseslova § 28 gjeld styremedlemmer sine tenestetid. Det går fram av § 28 2. ledd at:

«Hvis det foreligger særlig grunn, har et styremedlem rett til å tre tilbake før tjenestetiden er ute. Styret og den som har valgt styremedlemmet, skal gis rimelig forhåndsvarsel.»

Det går fram av juridisk teori, Norsk lovkommentar til stiftelseslova § 28, Gyldendal rettsdata note 145 at:

«Bestemmelsen gir et styremedlem ensidig rett til å trekke seg før tjenestetiden er ute hvis det foreligger en «særlig grunn». «Med «særlige grunn» sikter utvalget til sykdom, flytting som gjør en utilgjengelig, og i spesielle tilfeller også til dyptgående samarbeidsproblemer.»

Vedtektene for Stiftelsen Vestnorsk jazzsenter, § 5 styret, seier dette om oppnemning av styremedlemmer:

*«Stiftelsen ledes av et styre på 7 medlemmer.
Styremedlemmene utpekes som følger:
Hordaland fylkeskommune utpeker ett medlem
Sogn og Fjordane fylkeskommune utpeker ett medlem.
Rogaland fylkeskommune utpeker ett medlem.
Norsk jazzforum utpeker ett medlem.
Musikergruppen i Norsk jazzforum utpeker ett medlem.»*

Utpekende organ bestemmer hvor lang funksjonstid et styremedlem har, samt hvorvidt det skal velges varamedlem for styremedlemmet. Hvis utpekende organ ikke har bestemt noe om funksjonstid som nevnt, er denne to år for så vel medlem som varamedlem.»

Stiftinga sitt formål går fram av vedtektenes § 3:

«Stiftelsens formål er å arrangere konserter som er forankret i jazz og tilgrensende musikkformer. Stiftelsen skal i tillegg ivareta Norsk Jazzforbunds regionoppgaver i region 3, også i form av ulike pedagogiske tiltak og turneformidling. Stiftelsen skal fremme, og delta i, utvikling av musikere/miljø som arbeider med jazz og tilgrensende musikkformer, med henblikk på å auke interessen for slik musikk og skape attraktive miljøer for opprettelse av musikalske kvaliteter. Gjennom aktiviteter som er beskrevet foran, er det stiftelsen overordnede, ideelle formål å fremme kulturtilbudet til fastboende og besøkende i regionen som er stiftelsens virkeområde.»

Fritak frå verv som varamedlem i Stiftelsen Vestnorsk jazzsenter, styret, ligg ikkje under fylkestinget sitt mynde.

Vurdering:

Ad. fritak frå verv som medlem i fylkesvalstyret, varamedlem i utval for miljø og samferdsel, varamedlem i utval for opplæring og helse, varamedlem i administrasjonsutvalet, varamedlem i valnemnda og varamedlem i KS-organ, fylkesmøtet:

Det går fram av kommunelova § 15 nr. 2 at kommunestyret og fylkestinget *kan* etter søknad fritta, for eit kortare tidsrom eller resten av valperioden, den som ikkje *uten uforholdmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet*. Problemstillinga her er om Mari K. Kjellesvik kan skjønne sine verv i Hordaland fylkeskommune utan uforholdsmessige vanskelegheitar eller belastningar. Det går fram av både kommunelova og kommentarane til kommunelova, at det skal mykje til for at ein representant skal få fritak frå eit politisk verv. I kommentarane til kommunelova vert det og vist til at «*Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdsgrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører*».

Mari K. Kjellesvik har flytta til Danmark for å studere. Ein kan her sjå at det kan bli vanskelig for ho å skjønne sine verv i Hordaland fylkeskommune når ho skal bu og studere i Danmark. Det er lang avstand frå Hordaland til Århus i Danmark. Kjellesvik har mange verv i fylkeskommunen. Dette er arbeidskrevjande med møter kvar månad og mykje saker å forberede seg til kvart møte. Kjellesvik er varamedlem til utval for miljø og samferdsel, utval for opplæring og helse, varamedlem til administrasjonsutvalet, valnemnda ig varamedlem til KS-organ. Det at ho er varamedlemgjør de ikkje vanskeleg eller til ein belastning å skjønne sine plikter i vervet. Det er fyrst når det faste medlemmet melder forfall til møta og ho vert kalla inn som varamedlem, at det kan bli vanskeleg for ho å skjønne dess verva. Sjølv om det skal leggjast til grunn ei streng vurdering for å gje fritak, er det fylkesrådmannen si vurdering at det er vanskeleg for Kjellesvik å følgja opp desse verva på ein god måte når ho bur og studerer i Danmark. Fylkesrådmannen rår difor til at det vert gitt fritak og føretekte suppleringsval.

Dersom Mari K. Kjellesvik får fritak frå vervet som medlem av fylkesvalstyret, varamedlem til utval for miljø og samferdsel, varamedlem til utval for opplæring og helse, varamedlem til administrasjonsutvalet, varamedlem til valnemnda og varamedlem til KS-organ, fylkesmøtet skal det foretakast nytt val for den tida ho har fritak. Kommunelova § 16 nr. 3 Jfr. Nr. 6 regulerer dette forholdet.

I Hordaland fylkeskommune har ein avtaleval, Jfr. kommunelova § 38 a. Ifølgje kommunelova § 38 a nr. 2 vert valet gjennomført på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Krava til kjønnsbalanse i § 36 nr. 2 gjeld tilsvarande.

Ad. fritak frå verv som varamedlem til fylkestinget:

Vervet som varamedlem til fylkestinget vert å fylla etter kommunelova § 16 nr. 5. Fylkesvalstyret føretekt nytt valoppgjør for å fylla den ledige varamedlemsplassen i fylkestinget når fylkesordførar finn det naudsynt, Jfr. Vallova § 14-2 nr. 2.

Ad. fritak frå verv som medlem i Stiftelsen Vestnorsk Jazzsenter:

Fylkesrådmannen vil vise til tolkingsuttalen frå Kommunal- og regionaldepartementet ovanfor. Uttalen gjaldt styreverv i aksjeselskap, men fylkesrådmannen vurderer det slik at uttalen kan tolkast slik at den og er relevant for stiftingar, slik som i dette tilfellet her. Ein stifting er eit sjølvstendig rettssubjekt, og har på nokre områder likheitar med eit aksjeselskap. Ein stifting står fram om mogeleg som meir sjølvstendig rettssubjekt ein eit aksjeselskap. Når ein har eit styreverv i ein stifting, skal ein ta vare på interessene til stiftinga. Fylkesrådmannen har teke kontakt med Kommunaldepartementet i denne saka. Kommunaldepartementet stadfester at ein kan legge deira vurdering av 28.06.2013 til grunn og for stiftingar: *Val av styremedlem til stiftingar skal neppe sjåast på som eit «offentleg tillitsverv»*.

Når det gjeld fritak frå verv som medlem i Stiftelsen Vestnorsk jazzsenter har ikkje fylkestinget mynde til å gje fritak. Det går fram av stiftelseslova § 28 2. ledd at eit styremedlem har rett til å tre tilbake før tenestetida er ute, dersom det ligg føre ein særleg grunn og dersom styret og den som har vald medlemmet har fått eit rimeleg førehandsvarsel. Fylkesrådmannen legg til grunn at det «å tre tilbake før tenestetida er ute», gjeld fritak. Kjellesvik må sjølv kontakte stiftinga Stiftelsen Vestnorsk Jazzsenter og melde frå om flytting og fritak frå vervet, dersom dette ikkje allereie er ordna.

Det er Hordaland fylkeskommune som oppnemner styremedlem, Jfr, vedtektenes § 5. For å unngå at denne saka må handsamast i to møter i valnemnda og fylkesting, rår fylkesrådmannen til at valnemnda og fylkestinget i denne saka vel eit nytt medlem til Stiftelsen Vestnorsk jazzsenter. Då er namnet klart når førespurnaden kjem frå stiftinga.